Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 200 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го ЖОВТНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 20, 1983 No. 200. VOL. XC.

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ УВАН У ЗСА

Ню Йорк, Н. Й. (Д. Л.). — Конференція дійсних членів Української Вільної Академії Наук у ЗСА — за статутом її найвищий орган — відбулась тут в суботу, 1-го жовтня ц.р.

Президент Академії Юрій Шевельов звітував про працю Управи Академії за останні чотири роки — термін, на який ця Управа була обрана. Промовець підкреслив, що він буде говорити про досягнення і хиби.

Сьогодні Академія має 81 дійсного члена і 59 членів-кореспондентів. Академія далі включатиме до свого складу справді творчих науковців, що зарекомендували себе високовартісними науковими працями.

Академія поділяється на відділи, секції і комісії. Ця система була перенесена з Києва; останніми роками була особливо активна Винниченківська комісія. Є відділи Академії поза Ню Йорком, найактивніші у Вашінгтоні і Філядельфії. Велика заслуга Філядельфійського відділу, зокрема проф. О. Третяка — організація літніх семінарів у Гантері.

Велике досягнення останніх років — зразково поставлена, завдяки праці Олени Несіної, канцелярії Академії і фінансова ділянка.

Бібліотеку Академії треба перевести на систему Конгресової бібліотеки. Архів потребує дальшого впорядкування, зокрема контролювання температури і вологости. За досягнення бібліотеки треба вважати, що Діма Комілевська склала список наявних у бібліотеці українських періодичних видань, що виходили до 1945 року, багатьох з них не можна знайти в інших бібліотеках ЗСА. Цей список буде надрукований у черговому томі „Анналів" Академії.

Досягнення старої Управи — перегляд статуту Академії відповідно до нових завдань і затвердження його конференцією дійсних членів.

Академія співпрацює з іншими науковими установами і буде робити це далі.

Головне завдання Академії — видавнича діяльність. Найважливіше видання „Аннали" Академії. Тепер іде праця над трьома томами. До кінця року буде готовий до друку том, присвячений проблемам мовознавства (редактор Ярослав Гурський). Літературознавчий випуск уже наполовину готовий (редактор Богдан Рубчак). Філософський випуск підготовляє Євген Лащик.

Останнього року йшла інтенсивна праця над новою серією „Джерела до новітньої історії України". Незабаром з'являться два томи з серії, тепер йде праця над індексами: Том I складається з недрукованих і призабутих праць Володимира Міяковського (редактор Марко Антонович), том II — матеріяли до історії Української Народної Республіки (редактор Тарас Гунчак). В підготові дальші томи, зокрема готується видання щоденника Є. Чикаленка (редактор М. Антонович) і спогадів В. Кедровського (редактор Олег Федишин), а також том невиданих листів М. Драгоманова і письменників доби „Літературно-Наукового Вісника" (редактори Богдан Струмінський і Марта Скорупська).

Започатковано серію „Доповіді і повідомлення". Вийшов перший випуск, присвячений А. Марголіну.

Протягом чотирьох років систематично відбувалися наукові конференції і доповіді — разом 62. Особливо успішні були: конференція присвячена сторіччю народження Дмитра Дорошенка, ювілейні конференції для відзначення 80-ліття Наталі і Петра Холодних, 80-ліття Григорія Костюка, конференція з нагоди 100-

(Закінчення на ст. 4)

Не буде зустрічі між Р. Реґеном і Ю. Андроповим

Ню Йорк, Н. Й. — Колюмніст Алберт Вікс помістив у газеті „Ню Йорк Трибюн" з 17-го жовтня ц.р. довшу студійну розвідку про американсько-совєтські відносини за президентури Роналда Реґена і урядування Юрія Андропова, який, як відомо, прийшов до влади після смерти Леоніда Брежнєва, а раніше займав пост шефа КҐБ на протязі 16 років.

Вікс каже, що як довго президент Р. Реґен є господарем у Білому Домі, а Ю. Андропов в Кремлі, формальної зустрічі між ними не буде з цілком простої причини: антиамериканську і антиреґенівську пропаганду сьогодні веде не тільки совєтська преса й інші засоби масової інформації, але в цю пропагандивну кампанію дав себе втягнути сам генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР Ю. Андропов який особисто засудив політику З'єднаних Стейтів Америки і тактику президента Р. Реґена. Дійшло вже сьогодні до такого напруження між двома надпотугами, що совєтська пропаганда називає зв'язки з Р. Реґеном „спілкуванням з дияволом".

Новий андроповський шеф-пропаґандист Борис Стукалін опублікував навіть у цій справі статті у „Правді", у якій він натякає, що теперішні відносини між ЗСА і СССР матимуть довгомісячні погані наслідки, а у випадку переобрання Р. Реґена на другу каденцію вони (погані наслідки) простягнуться на роки. Очевидно, ця заява Б. Стукаліна могла бути зроблена зумисно у зв'язку з передвиборчою гарячкою в ЗСА і для того, щоб впливати і допомогти певним колам в Америці, які хочуть позбутися з Білого Дому Р. Реґена і повести політику ЗСА старими шляхами детанту і „теплих" відносин з комуно-московською імперією.

Раніше совєтські засоби масової інформації рідше атакували Президента ЗСА особисто, а Л. Брежнєв радше говорив про „імперіялістичні кола" у Вашінгтоні чи на Заході. Принаймні так було аж до інвазії Афганістану совєтськими збройними силами. Вікс каже, що брежнєвську пораду про вдержування совєтсько-американського діялогу, починають забувати в СССР, або принаймні про неї ніхто вже сьогодні не згадує. Вона, як сам Брежнєв, стала забутим епізодом, бо нові лідери вирішили грати першу скрипку в світі не тільки на політичному, але також на мілітарному відтинку.

Андропов у своєму виступі, опублікованому недавно у совєтських газетах, не передбачує жадного діялогу з Америкою і політичні аналітики ставлять питання: що він готує для ЗСА? Як досвідчений КҐБіст, вихований ще у сталінській школі, він воліє тактику ізоляції ЗСА від решти світу і висунення СССР на передове місце. Чи це вдасться йому, покаже найближче майбутнє. В кожному разі йому не вдасться цього осягнути за президентури Р. Реґена, — каже А. Вікс.

В КАЛІФОРНІЇ АРЕШТУВАЛИ ШПИГУНА

Сан Франсіско, Каліф. — Джеймс Гарпер, спеціяліст з технології в долині Силикон, був арештований і обвинувачений в передаванні важливих даних про дослідження балістичних ракет польському шпигунові. Федеральні власті повідомили також про те, що польський шпигун заплатив арештованому 250,000 долярів за його матеріяли.

Запідозрений Дж. Гарпер став перед федеральним суддею, який розпорядив арештувати Гарпера для першого переслухання 27-го жовтня.

„Я не маю наміру наймати адвоката", — сказав Гарпер. „Я хочу співпрацювати з Урядом у всіх відношеннях, де я можу полегшити розгляд справи", — він додав.

Секретні документи відносилися до „особливо делікатних дослідів, спрямованих на забезпечення захисту ракет типу Минитмен та інших стратегічних сил ЗСА від ядерного удару Совєтського Союзу", — говорив офіційний акт оскарження. Уряд обвинувачує Гарпера в тому, що він продавав шпигунські матеріяли польському шпигунові, який потім передавав їх совєтським агентам.

Гарпер працював інженером електропостачання в корпорації Селектрон, яка має декілька установ в окрузі Санта Клара, але Уряд твердить, що джерелом отримання документів була його дружина Рубі Луїз Шулер Гарпер, яка працювала у двох компаніях систем контролі в Пало Алто.

Луїза Гарпер працювала 10 років в компанії секретаркою-машиністкою, а потім секретаркою - управителькою. Офіційні представники говорять, що Луїза, яка мала спеціяльний допуск, брала після праці та у святкові дні свого чоловіка на працю. Розслідування показали, що Дж. Гарпер залишив свої відбитки пальців на документах на місці праці дружини і на тих, які він продавав польському шпигунові.

МОСКВА СТРАШИТЬ НОВИМИ РАКЕТАМИ

Бонн, Західня Німеччина. — Совєтський генерал Ніколай Червов зробив перше публічне признання, що совєтські війська в країнах Східньої Европи озброєні ядерними ракетами близького засягу.

Цей генерал, який є членом генерального штабу, мав заявити німецькому журналові „Штерн", що тактична ядерна зброя розміщена „всюди, поза межами СССР, де перебувають совєтські війська".

Червов також сказав, що, якщо НАТО продовжуватиме здійснювати свої пляни розміщення в Західній Европі нових ракет середнього засягу, то Совєтський Союз, модернізує у відповідь свої арсенали ракет близького засягу і розмістить нові ракети, які зможуть осягнути територію ЗСА за 10 хвилин. Одночасно він виключив можливість розмістити їх на Кубі, підтверджуючи 20-літній договір про нерозміщення на Кубі ядерної зброї.

У цій самій статті Леонід Замятін, високий дорадник совєтського лідера Юрія Андропова, сказав, що він проти припинення переговорів про зменшення арсеналів ядерної чи звичайної зброї у відплату за розміщення в країнах НАТО нових ракет. Як відомо, раніше ходили чутки, що Совєтський Союз покине переговори, якщо НАТО почне розміщувати свої нові ракети на европейському континенті.

У своєму інтев'ю тижневикові „Штерн" Замятін буквально заявив: „Я не думаю, що дипломатична діяльність, яка б вона не була, повинна припинитися. Послухайте, ми ж прямуємо до атомної катастрофи".

Коли спитали президента Роналда Реґена про його думку відносно заяв совєтського генерала, він відповів: „Я не сприймаю слів генерала як авторитетні у чомунебудь".

Помер проф. д-р П.Савицький

Мюнхен, Західня Німеччина. — В четвер, 29-го вересня 1983 року, тут помер після тяжкої недуги на 84-му році життя бл. п. проф. д-р Петро Савицький, довголітній ректор і проректор Українського Технічно-Господарського Інституту (УТГІ), член багатьох українських і чужинецьких наукових інституцій, видатний науковець, старшина українських армій, відомий український суспільно-громадський діяч.

Заупокійна Богослужба була відправлена в середу, 5-го жовтня у катедральному храмі при Шенн вулиці 57, а похорон відбувся 6-го жовтня о год. 12-ій по полудні на Вальд фрідгофі у Мюнхені.

Вже сім вояків ЗСА згинули у Бейруті

Бейрут, Ливан. — Снайперський вогонь по американській морській піхоті на міжнародному летовищі в Бейруті за останні чотири дні підряд показав, наскільки небезпечними є ці позиції та вразливі на ворожий обстріл.

Знов два американські морські піхотинці були вбиті на цьому летовищі, разом сім, які загинули від часу прибуття морської піхоти до Ливану 13 місяців тому.

У першій половині дня в середу відбулася перестрілка саме на північ від летовища між невпізнаними стрільцями і ливанською армією, в якій загинули дві цивільні особи і два ливанські вояки.

Бейрутське летовище розташоване на пісковій долині вздовж побережжя на південь від Бейруту. Летовище і позиції американської морської піхоти знаходяться між прибережною автострадою з одного боку і відкритою місцевістю з другого. За цим відкритим пустирем починаються бідні хати переважно шиїтського і друзівського населення передмістя Бейруту. Далі долина переходить у височину і гори, які також густо замешкані мусулманською біднотою передмість ливанської столиці.

Президент Ливану Амін Ґемаєль повідомив у середу, що саме летовище мало бути місцем зустрічі лідерів ворогуючих груп, бо на інші місця, наприклад, президентський палац, лідер друзів Валід Джумблят не погоджувався.

У світі є 50,000 нуклеарних одиниць

Вашінгтон. — У спеціяльній студії надрукованій у річному виданні „Світові витрати на мілітарні і соціяльні програми", Рут Леджер стверджує, що під теперішню пору у світі накопичилось 50,000 нуклеарних одиниць — бомб, ракети різного типу тощо, число яких з кожним роком зростає, бо не тільки дві великі надпотуги — З'єднані Стейти Америки і Совєтський Союз далі озброюються, але роблять це також менші і бідніші держави світу.

Згадана авторка стверджує, що від часу закінчення Другої світової війни загинуло у льокальних війнах і революціях 16,359,000 осіб. Не зважаючи на існування двох попередніх договорів САЛТ-1 і САЛТ-2, ЗСА і СССР продовжують накопичувати в себе запаси атомової зброї. Сьогодні у світі витрачається 660 більйонів долярів кожного року на військові цілі, тільки дещо менше від витрат на шкільництво і виховання.

Крім ЗСА і СССР атомову зброю посідатюь ще: Великобританія, Франція, Китайська Народна Республіка і Індія. Правдоподібно її мають у меншій кількості неофіційно і непроголошено Ізраїль і Південна Африка. Також допомога для недорозвинених індустріяльно країн Третього світу включає величезні суми на озброєння. На цю ціль світ, а головно сім індустріяльних країн, витратили за останніх 20 років понад 400 більйонів долярів, а тільки 25 більйонів на іншу допомогу. „Дві надпотуги, заангажовані у холодній війні одна проти одної ведуть перегони в озброєнні у застрашуючих розмірах", — говориться у звідомленні.

З-посеред 16,359,000 загинувших після війни, було 9 мільйонів цивільних осіб, які загинули у війнах переважно в Південній Азії. Багаті країни витрачають багато більше грошей на військові винаходи, як на продукцію самої зрбої. У звідомленні підкреслюється, що сьогоднішня модерна зброя, зокрема нуклеарна, дуже коштовна і вона з'їдає більшу половину оборонних бюджетів.

Згадується в студії також про звичайну зброю, на якій виробці заробляють грубі більйони долярів, продаючи її біднішим від себе країнам. Зброєю в однаковій мірі торгують ЗСА і СССР. Висловлюється також сумнів чи під теперішню пору великі держави зможуть вести війну тільки звичайною зброєю, без включення бодай частинно нуклеарної вишуканої зброї яка може довести світ до катастрофи.

„Самостійна Україна" має редакційну колеґію

Чикаго, Ілл. — Як інформує Українсько-Американська Видавнича Спілка, Інк. тут покликано до життя редакційну колеґію журналу „Самостійна Україна", органу Організації Державного Відродження України (ОДВУ) та Ідеологічно Споріднених Ідеологічних Організацій (ІСНО).

Редакційну колеґію очолює Василь Нагірняк, а її членами є: проф. д-р Наталія Пазуняк, проф. д-р Петро Стерчо, д-р Зенон Городиський і інж. Петро Байбак.

Спілку очолює інж. Степан Куропась.

Українська виставка відкриється у центрі Відня

Відень, Австрія. — Між 21-им жовтня і 4-им листопада відбудеться тут виставка української культури Карпатських гір, яка буде відкрита у централі Creditanstalt, одному з найбільших віденських банків, у нововідновленому будинку, що його збудував відомий австрійський архітект Отто Ваґнер у стилі кінця XIX століття.

Українську виставку спонзорує видавництво Вільгельм Браумюллер. В центрі виставки є ним видана книжка „Дерев'яні церкви Карпат", що її упорядкував д-р Павло Р. Магочий, професор катедри українознавчих студій Торонтонського університету. Разом з великими репродукціями знімок з книги будуть показані народні строї, писанки, вишивки і дерев'яна різьба з Пряшівщини і Закарпаття. Особливо цікавим експонатом є антимення (1771), який належав до Івана Брадача, першого греко-католицького єпископа Мукачева, й накидка Павла Гойдича, греко-католицького єпископа Пряшева, якого скинув у 1950 році з престолу комуністичний режим Чехо-Словаччини. Ці цінні скарби позичив на виставку Інститут культурної спадщини Візантійської епархії Пассейку, Н. Дж.

Українська виставка буде відкрита від год. 8-ої вранці до 3-ої по полудні у Creditanstalt, Linke Wienziele 40. Можна буде купити книжку „Дерев'яні церкви Карпат" на виставці. Вступ вільний.

Відкрилася виставка про Голод

Вінніпег, Ман. — Осередок Української Культури і Освіти у Вінніпегу влаштував виставку п.н. „Мамо, хліба!" для пригадки про 50-річчя Голоду в Україні в 1932-33 роках. Виставка відбувається у приміщеннях Pool of the Black Star на партері будинку манітобської леґіслятури від середи, 5-го жовтня, до понеділка, 31-го жовтня. Виставка складається із дев'ятьох панелів, на яких розміщені фотографії, вирізки з преси 1930-их років та різні документи. Будинок леґіслятури відкритий щодня від год. 8:30 вранці до 8:00 увечері.

Виставку можна буде випозичати за замовленням після 1-го листопада, ц.р. У цій справі слід звертатися до Христини Корбутяк на ч. телефону 942-0218 або на адресу Осередку: Ukrainian Cultural and Educational Centre, 184 Alexander Ave., East, Winnipeg, Man. R3B OL6.

Василіянки в Асторії провели Капітулу виборів

Ню Йорк, Н.Й. — У вівторок 4-го жовтня, ц.р. монахині Василіянки контемплятивного манастиря Пресвятого Серця в Асторії, Н. Й. провели Капітулу виборів, на якій предсідником був о. митрат Омелян Манастирський, відпоручник Владики Василя Лостена. Разом з ним були також присутні о. декан Любомир Мудрий і о. Севастіян Шевчук, ЧСВВ.

На уряд настоятельки вибрано монахиню М. Юріяну Снігур, яка перейняла це становище від М. Авреліі Шеляк. Наступного дня, новообрана настоятелька предсідала на докінченні Капітули, на якій обрано на уряд вікарії монахиню М. Тереню Бохневич і другу дорадницю монахиню М. Аврелію Шеляк. Вони були назначені на пости економіки і секретарки манастиря. Усі три монахині належать до піонерської групи основоположниць цього контемплятивного манастиря 25 років тому. Манастирська спільнота врочисто відзначила цей срібний ювілей 12-го вересня ц.р.

Мати Т. Бохневич була першою настоятелькою того манастиря і служила впродовж двох каденцій. Мати А. Шеляк також служила в уряді настоятельки в кількох каденціях. Згідно з конституцією Чину, такі вибори відбуваються щоп'ять років.

Під цю пору в манастирі є 13 осіб разом з новичками.

У СВІТІ

ОФІЦІЙНІ ПРЕДСТАВНИКИ Департаменту оборони заявили, що пошуки решток зістріленого совєтськими військовими винищувачами південнокорейського пасажирського літака 1-го вересня продовжується, але навмисні перешкоджуючі дії совєтських спеціяльних кораблів сильно утруднюють рятівні дії американців. Офіційний речник сказав, що ЗСА заявили формальний протест совєтській стороні з огляду на такі перешкоди, але відмовився прокоментувати цю справу. Так само поступили представники совєтського посольства у Вашінгтоні.

СОТНІ, А МОЖЛИВО і тисячі цивільних осіб були вбиті за минулі два місяці в Ливані. Згідно з наявними даними, щонайменше якась частина цих жертв була вбита масово, холоднокровно і жорстоко, не зважаючи на вік, стать чи відношення до завзятої боротьби між різними групами ливанських озброєних загонів. Вбивства зростали, як зростала запеклість боротьби за кожний дім, кожну вулицю, кожне село між міліцією мусулманських друзів і християнськими фалянґістами, коли вони боролися за контролю над гірським районом Шуф після відходу ізраїльських військ 4-го вересня. Відтоді друзи і християни не тільки завзято воюють між собою, але й постійно обвинувачують один одного в нищенні невинного цивільного населення і масовому його вбивстві.

НЕПАЛЬСЬКИЙ УРЯД повідомив у понеділок, 17-го жовтня, що при сходженні на найвищу вершину світу гору Еверест загинули 8-го жовтня два японські альпіністи. Трагедія сталася вже після того, як трьох японських спортовців успішно покорили 29,028 футову вершину і сходили вже вниз. Третій альпініст Наруюкі Ендо зумів сам зійти до базового табору і розповісти про нещастя. Американська дружина — одна жінка і двоє мужчин були змушені відмовитися від покорення вершини. До вершини бракувало ще 1,000 футів. На такій висоті та в жахливу погоду, це дуже небезпечно.

З КИТАЮ НАДХОДЯТЬ повідомлення про те, що там знову розгортається кампанія проти модного або і приличного одягання. Молодим службовцям Пекіну знову сказали, щоб вони уникали „химерного одягу", інакше їх звільнять з роботи. Мужчини мусять також коротко стригти своє волосся і голити бороти і вуси, жінки можуть носити волосся, але не довше як до плеча, не малюватися та не носити прикрас. „Ми повинні зберегти наші звичаї простоти", — пояснила пекінська газета, публікуючи нові правила, які входять в силу цього місяця. „Капелюхи і одяг мусить бути чисті і прості, а химерний одяг заборонений", — говорить правило.

БУРМА ОФІЦІЙНО повідомила, в понеділок, 17-го жовтня, що „три корейські терористи" відповідальні за вбивство 17-ох південнокорейських офіційних осіб у столиці Бурми Рангуні 9-го жовтня цього року. Одначе повідомлення не говорить, чи корейці були з Північної чи Південної Кореї. Заява уряду Бурми говорить, що бурманська поліція арештувала 10-го жовтня двох корейців, а 11-го жовтня, застрелила третього, який намагався втекти, щоб уникнути арешту, належали до терористичної групи, яка відповідальна за бомбовий вибух і загибель людей. Терористи намагалися покінчити з собою, щоб не потрапити до рук поліції, а тепер мовчать, і їх особистість покищо не встановлена.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЕКОНОМІСТ французького походження 62-річний професор Каліфорнійського університету Жерар Дебре отримав Нобелівську нагороду за його видатні досягнення в ділянці економіки. Раніше подібну нагороду отримав його спільник з ділянки економічних дослідів Кеннет Ерров. Жерар Дебре народився 4-го липня 1921 року у французькому містечку Калє. Степень доктора він отримав в Паризькому університеті, а 1962 року переїхав до З'єднаних Стейтів Америки і розпочав свої виклади в Каліфорнійському університеті в Берклі. В 1975 році отримав американське громадянство. Праці проф. Ж. Дебре втішаються великою популярністю в економічному і банковому світі.

ЗАПУСК МІЖПРОСТІРНОГО корабля „Колюмбія" відложено принаймні на місяць часу, — заявили речники керівництва міжпростірними полетами в Гюстоні, Тексас Раніше передбачалось, що корабель „Колюмбія" вилетить в простори 28-го жовтня ц.р. і під час лету мала бути доставлена у надземну атмосферу космічна лябораторія. Рішення було прийняте після того як інженери-спеціялісти, оглянувши міжпростірний корабель відкрили деякі вади у двигунах, які треба усунути, або замінити старі частини новими. Нова дата запуску корабля „Колюмбія" ще не устійнена. Він вилетить при кінці листопада, якщо не буде жадних атмосферичних забурень, або аж в лютому наступного року.

СОВЄТСЬКІ ЗАСОБИ масової інформації не скривали радости з приводу відходу з посту головного дорадника президента Роналда Реґена у справах крайової безпеки Вілліяма Кларка, якого газета „Правда", орган ЦК КПСС, вважає „воєнним авантурником, який дивиться на світ через цівку пістоля". Кремлівські лідери приписують Кларкові „американське вмішування у справи Ливану" і „вислання південнокорейського пасажирського літака на совєтську територію із шпигунськими цілями". „Правда" вважає, що В. Кларк, крім клопотів „не приніс нічого Білому Домові".

АМЕРИКАНСЬКА НАФТОВА компанія Екзон припинила доставу цього сирівця для Нікараґуа з огляду на небезпеку для американських кораблів-танкерів. Дуже часто антикомуністичні повстанці нападають на закордонні кораблі у портах Нікараґуа і завдають великих шкод для компаній, які привозять нафту, зброю й інші потрібні для ведення війни товари. Прокомуністичний уряд сандіністів не спроможний забезпечити повністю корабельного руху в портах і тому одна держава за одною відмовляється від достави таких товарів, які є прицілом повстанців. Сандіністи натомість кажуть, що відмова компаній це свого роду ворожа кампанія імперіялістів проти Нікараґуа.

ВИБУХ ПРИРОДНОГО ГАЗУ у Савт Чарлстоні, Західня Вірджінія, цілковито знищив великий магазин. У вогні і від вибуху були тяжко поранені 17 осіб. Місцеві власті, зокрема поліція і пожежники, не могли з огляду на горячі вихід газу з рур, займатися розшуками за іншими жертвами цієї великої катастрофи. Офіційні речники не виключають такої можливості, що під великим попелищем є ще згорілі тіла покупців і продавців.

СПРАВА НАЙМЕНУВАННЯ Роберта МекФарлейна на головного дорадника для справ крайової безпеки, який повинен зайняти місце Вілліяма Кларка, не сходить зі сторінок преси з огляду на поділ думок що до його особи і здібностей вив'язуватись з тяжких завдань у міжнародній політиці. Крім того консервативні кола і деякі помірковані республіканці були переконані, що президент Роналд Реґен наменує на це важливе становище амбасадора ЗСА до Об'єднаних Націй Джейн Киркпатрик. Коли це не сталося, в політичних колах заговорили тепер про відхід Киркпатрик від політики взагалі. В кожному разі вона залишиться до кінця цього року в ОН, бо таке має зобов'язання перед Урядом, але після цього все буде залежати від тактики Р. Реґена. Амбасадор Дж. Киркпатрик, як виглядає, обурена, що її було поминено при згаданій номінації.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

ЧИЯ ВИНА І В ЧОМУ ?

В останніх місяцях знову загострилися давні суперечності й анімозії між двома нашими націоналістичними угрупуваннями, найбільш відомими під розговірним окреслюванням, як „Бандерівці" (організація Українських Націоналістів - революціонерів - ОУНр і також: Організації Українського Визвольного Фронту - Організація Оборони Чотирьох Свобід України в Америці, Ліга Визволення України та інші) і як „Мельниківці" (Організація Українських Націоналістів - ОУН із Проводом Українських Націоналістів - ПУН та Ідеологічно Споріднені Націоналістичні Організації (ІСНО), як Організація Державного Відродження України - ОДВУ в Америці, Українське Національне Об'єднання*- УНО в Канаді та ін.). Дійшло до того, що Організації Визвольного Фронту („Бандерівці") звернулися ідентичними листами до Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців з оскаржуванням ОУН-ПУН та ІСНО у всіляких здогадних провинах та вимогою перепросин або усунення із членства в СКВУ. Один з таких листів п.з. „В обороні чести нації" та посередню відповідь на ці оскарження речника ОУН-ПУН („Мельниківців") д-ра Зенона Городиського п.з. „Нехай громада знає і скаже своє слово!" друкуємо для інформації читачів внизу із редакційним коментарем п.з. „СКВУ на черзі" побіч. — Ред.

СКВУ на черзі

Три повні роки минуло вже від „безславного" XIII Конґресу Українців Америки та беззаконного „перебрання" проводу у тій заслуженій до того часу центральній репрезентації українців Америки монопартійним ідеологічно-політичним угрупуванням, відомим під назвою Українського Визвольного Фронту. Наслідки того наявні. Усі спроби і намагання довести до якогось порозуміння та привернення правопорядку не мали жадного успіху. Але громада свідома і здорова, — як про це недвозначно свідчать багатолюдні меморіяльні імпрези у Вашінґтоні, що відбулися на початку цього місяця не тільки без участи, але й при активній протиакції Визвольного Фронту—, отже вже почала і продовжує відповідні заходи, щоб наладнати справу своєї центральної репрезентації — якщо не пощастило „так", то „інакше".

Проте, те саме ідеологічно-політичне угрупування, Український Визвольний Фронт, не зважаючи на сьогодні вже для кожного очевидний провал із „перебранням" УККА, підготовляється до чергового наступу, цим разом на Світовий Конґрес Вільних Українців, четверта з черги конвенція якого має відбутися вже за несповна півтора місяця в грудні ц. р. в Торонто, Канада.

Для інформації читачів про цю справу друкуємо і передруковуємо в цьому числі відносні матеріяли: стандартного листа всіх організацій Українського Визвольного Фронту до Секретаріяту СКВУ із оскарженням іншого націоналістичного угрупування, відомого під назвою ІСНО (Ідеологічно Споріднені Націоналістичні Організації — американське ОДВУ, канадське УНО та ін.) у всіляких здогадних первородних гріхах, включно із тим, що вони, мовляв, зрадили основні засади української визвольної політики, на яких базується всяка діяльність кожної української патріотичної інституції... Висновок — „Проводи ІСНО, ОДВУ, УНО перестали придержуватися Статуту СКВУ" і тому — геть їх із тієї установи.

Ці стандартні листи всіх організацій Українського Визвольного Фронту вже були опубліковані в їхній пресі і вони цілком нагадують безглузду справу „концепції Григоренка", видумкою якої провідники Визвольного Фронту попередили свій наступ на УККА перед XIII Конґресом.

У посередню відповідь на ті листи й оскарження надіслав до „Свободи" також друковану в цьому числі свою статтю: „Нехай громада знає і скаже своє слово!" один з провідних речників ІСНО, д-р Зенон Городиський.

Познайомившись із змістом цих листів і статті, читачі зможуть виробити собі власну опінію в цій справі. На це друкуємо ці матеріяли. А у цьому допоможе їм пригадка того, що про теперішній Український Визвольний Фронт писав ще в 1954 році в надрукованій щойно після „безславного" XIII Конґресу у „Свободі" (в лютому 1981) статті „На переломі" провідний діяч цього Фронту, покійний проф. д-р Борис Андрієвський. Він писав:

„...Організація (Визвольний Фронт — прим. редакції) розуміла громадську працю досить своєрідно. Вона найменше цікавилася суттю громадського органу чи його суспільним призначенням, здебільша розглядаючи його як арену для політичної гри. Там, де ми відчували силу, опановували громадську організацію цілком, а ті організації, де наших сил бракувало, ми робили форумом боротьби з іншими політичними групами..."

Так, це написане вже майже 30 років тому, але воно своєї актуальности сьогодні не тільки не втрачає, але й навпаки, ця актуальність ще тільки збільшується тепер уже у зв'язку із СКВУ.

Не входячи на цьому місці в суть суперечки між нашими двома націоналістичними угрупуваннями, ми вважаємо, що це в першу чергу їхня групова справа і вони повинні „так чи інакше" лагодити її між собою, а не паралізувати цим всю громаду, яка має незрівняно важливіші справи на ближчу і дальшу мету, завжди мавши на увазі ту таки справді смертельну загрозу, яка нависла над нашим українським народом сьогодні у формі найбільш рафінованого комуно-московського народовбивства, відомого під назвою „злиття націй".

МІНІСТЕР ІМІҐРАЦІЇ та етнічних справ Австралії заявив, що Австралія вирішила пропустити згадку про королеву в присязі нових громадян країни. Міністер Стюарт Вест сказав, щок ця зміна є частиною загального перегляду закону про громадянство, який тепер розробляється.

В ОБОРОНІ ЧЕСТИ НАЦІЇ

(„Шлях Перемоги" Мюнхен-Ню Йорк, 18-го вересня 1983)

До Секретаріяту СКВУ
Торонто, Онтаріо, Канада
Справа: Обвинувачення ОДВУ, ІСНО, УНО в намаганні зломити основні принципи СКВУ і розбити єдність СКВУ.

Високоповажні Пані і Панове!

В імені нашої організації стверджуємо, що Проводи ІСНО, ОДВУ, УНО перестали придержуватися Статуту СКВУ щодо його завдань, визначених у параграфі 2. Вони у своїй діяльності наглядно порушили основні принципи, які лягли в основу створення СКВУ... (Правильник Секретаріяту, т. 35).

СКВУ постав на засаді „зговорень і узгіднень усіх українських самостійницьких організацій, згуртовань та установ, які взяли участь у Конгресі". (Звернення до українців поза Україною сущих, 16-19 листопада 1967).

В наслідок основуючого конґресу СКВУ було схвалення основних ідейно-політичних принципів СКВУ, висловлених у „Першому маніфесті", з якими були згідні члени-основники, а нові члени виразно зобов'язалися їх виконувати (Правильник Секретаріяту т. 35).

Між основниками були й організації, які ідейно орієнтувалися на керівництво ПУН, очоленого бл. пам. полк. Андрієм Мельником. Провід цього середовища через різні громадські організації був співтворцем СКВУ, значить він був співтворцем всіх основних документів, що лягли в заложення СКВУ. В цих документах стверджується, що „російська колоніяльна імперія" є головним ворогом української нації. „Росія поводиться в Україні, як колоніяльна держава, бо рабує з України для свого національного „російського панування" все, що тільки може.

Одначе Україна не кориться перед Росією. Актами 22 січня 1918 і 1919 років український нарід створив свою „єдину суверенну і самостійну державу". А коли Росія знищила цю державу, то нарід вів постійно визвольну боротьбу в 1920-их і 30-их роках. „У 1939 році Карпатська Україна задокументувала свою волю жити самостійним життям". Актом 30 червня 1941 року була відновлена Українська Держава і було „утворене у Львові Державне Правління", що його „зліквідували" гітлерівські окупанти. „Це привело до широкого розгорнення визвольної політично-революційної боротьби Організації Українських Націоналістів... та збройної боротьби Української Повстанської Армії... під командуванням генерал-хорунжого Романа Шухевича (Тараса Чупринки) та під політичним проводом Української Головної Визвольної Ради (УГВР), керівного органу революційної боротьби українського народу..." Ці ствердження є з „Першого маніфесту" СКВУ.

Там же далі написано: „Одночасно Росія намагається здискредитувати перед українським народом український національно-визвольний рух. Постійна лайка на „українських націоналістів", суди над членами ОУН і УПА... Росія ...своїми післаними агентами ліквідує його провідників. З їх рук згинули Симон Петлюра, Євген Коновалець, Лев Ребет та Степан Бандера."

Від оснування СКВУ минає 16 років. Багато осіб які творили СКВУ, вже не є між живими. Також від організацій, членів СКВУ, які визнають ідейно-політичне керівництво ПУН, не має між живими багатьох співосновників СКВУ. На превеликий жаль, у керівництві цього середовища зайшли радикальні зміни. Під ідейним керівництвом ПУН, очоленим п. М. Плав'юком, від деякого часу окремі організації цього середовища в своїй діяльності на громадському форумі через свої пресові органи ведуть ворожу пропаґандивну акцію проти ОУН, УДП, УПА і УГВР близькі з змістом, що її ведуть російські імперіялісти, завойовники й окупанти України. Деякі пресові органи, що є під кермою ПУН-у, на своїх сторінках ведуть брутальну й неперебірливу публіцистичну акцію наклепів, очорнювань, провокацій та дискредитацій осіб, зокрема тих, які очолювали визвольну боротьбу української нації в 1940-их і 50-их роках.

Організації Українського Визвольного Фронту тоді остерігали, що ця шкідлива кампанія веде до розкладу СКВУ. Ми домагалися, щоб окремі члени СКВУ перестали вести таку шкідливу з національного погляду протинаціоналістичну акцію та відкликали нанесені моральні кривди упавшим і живим борцям за волю України.

Але від часу заяви Організацій Українського Виз-

(Закінчення на ст. 4)

Зенон Городиський

НЕХАЙ ГРОМАДА ЗНАЄ І СКАЖЕ СВОЄ СЛОВО!

Передусім мовчазна гідність людська в діячів щоденного заняття, політичного, господарського, суспільного, товариського — створить в родині нашого українства настрій поваги життя і перетворить базар торгівців славою, героями і героїзму — в товариство людей в людськім домі, де панує суворий звичай пошани людини, однаково, чи вона брат сват чи слуга. Доки в родині українства стоятиме невгамованцій вереск юродивих про свою любов і спасення України — Україна згине, розп'ята на хрест своїми „спасителями".

Д-р Юліян Вассіян

Останні роки принесли в українську громаду гарячу і дуже часто, непогамовану полеміку, інспіровану політичним середовищем, що виступає під сучасну пору під назвою ОУН — революціонерів, яку очолює п. Я. Стецько.

Чи були це справи Патріярхату Української Католицької Церкви, боротьби з українськими дисидентами, атаки на Блаженнішого Митрополити Мстислава, напади на СКВУ і його президента М. Плав'юка, неперебірчива кампанія проти Українського Народного Союзу і його головного предсідника І. Флиса, атаки на Енциклопедію Українознавства і її головного редактора проф. В. Кубійовича, а останньо атаки на Високопреосвященнішого Митрополита Стефана Сулика, атаки на провідників організацій, які вийшли з XIII Конґресу УККА — себто всіх тих, які не подобаються ОУНр, чи тому, що вони мають іншу думку про церковно-релігійне, громадсько-політичне життя на чужині, або засоби й методи допомоги нашому народові на рідних землях в його боротьбі з окупантом України.

Окрему увагу в цій кампанії ОУНр присвятила Організації Українських Націоналістів, атакуючи всіх її голів ПУН, від сл. пам. полк. А. Мельника починаючи. На сторінках своєї преси ОУНр послуговується вигаданими фактами чи брудними наклепами, як це зробила „Національна Трибуна" у відношенні до голови ПУН Миколи Плав'юка.

Проте, здорова думка серед нашої громади перемогла і ОУНр зазнала немало поразок, чи то в боротьбі проти Проводів Українських Церков, чи то в її намаганнях опанувати Український Народний Союз. Не вдались неперебірчиві акції проти Енциклопедії Українознавства, не вдалось їй підірвати загального довір'я до українських дисидентів, не вдалось їй дотепер розбити єдиний під сучасну пору спільний координаційний центр української діяспори — СКВУ. Якщо відповідає правді, що навіть в Державному Центрі УНР почались розходження в принципових справах з ОУНр, спричинені намаганнями п. Я.Стецька переконати своїх і чужих що Акти 22 січня 1918 і 1919 років замінені Актом 30 червня 1941 року, а Я. Стецько являється головою останнього леґального уряду України, — то може і на тому відтинку наступить протверезіння і чинники ДЦ УНР нарешті усвідомлять собі дійсні інтенції ОУНр супроти ДЦ УНР.

В останніх місяцях з окремою гостротою ОУНр атакує Провід Українських Націоналістів і це заставляє нас довести до відома широким кругам нашої громади про дійсні причини тієї атаки.

На нашу думку, основною причиною того конфлікту є події з 1940 року, коли то частина членства ОУН, очолена пок. Степаном Бандерою, виступила проти Проводу Українських Націоналістів і спричинила розкол єдиної ОУН. Цей первородний гріх бунту, непошанування організаційного правопорядку, у великій мірі унапрямлює і теперішню поставу ОУНр, зокрема від часу, коли очолив її Я. Стецько. Сьогодні вже документально відомо, хто був дійсним інспіратором розколу ОУН, також відомо, що розбиття ОУН не принесло користи ані революційно-визвольній боротьбі українського народу, ані Українському Націоналістичному Рухові — скористали і користають з нього лише наші вороги. Мимо всіх намагань виправдати розкол, — спричинникам його це не вдалось зробити. Ба що більше, в 50-их роках з рядів ЗЧ ОУН (тодішня назва ОУНр) вийшли її провідні члени і створили окрему організацію під назвою ОУНз, бо не

(Закінчення на ст. 4)

Людмила Волянська

ДОБРЕ, ЩО ПРО ЛЮДОЇДСТВО ЗАБУТО...

II.

Потім по провінції, тобто по українських селах, „червона мітла" разом з зерном, яке відбиралося від хліборобів, вимітала з сіл не тільки учителів та іншу сільську інтеліґенцію, „куркулів" і „підкуркульників", але взагалі свідомих українських людей, щоб не було кому подати голос на оборону масиву „безмовного" народу, який мав за диявольським пляном большевиків бути вже не здесяткований, а „четвертований. (Поясню ці терміни: якщо б загинуло 10 відсотків населення — це було б здесяткування України. А що загинула четвертина населення, то слово „здесяткування" надто вже слабе для окреслення цієї демографічної катастрофи).

По селах все було обсаджене босячнею — міським інтернаціональним комсомольським активом. А не від сьогодні відомо, про той антагонізм, який босячня має до хлібороба-селянина і яку ненависть мали і Маркс, і Ленін, і Троцький до села взагалі. Варт тут простудіювати українську клясику, твори літератури, та й не тільки української. Ось хоча б згадати Максима Горького, речника люмпенпролетаріяту: в його творі „Челкаш", згідно з марксистською установкою, змальовано всіх персонажів „навиворіт", босяка міського — позитивним, селянина — неґативним, та ще й таким моральним покручем, яких... не шкодить і винищити. Ця марксо-ленінська постава проти селянства панує в большевиків не від сьогодні, але це тема дуже широка, яка потребує окремого обговорення.

Це ультра неґативне наставлення „пролетаріяту" і різних „комсомольців" вже з початків революції не віщувало нічого доброго селянам, що й виявилося найяскравіше перед і під час колективізації на переломі 1920-их і 1930-их років. До речі, питанням як реґабілітувати знову тип селянина взагалі, цікавиться, наприклад Солженіцин, у його творах повертаючи вартості назад „на свої місця", щоб апологети босячні перестали тріюмфувати.

Але повернімось до української Голготи: тож ця міська босячня, неукраїнська етнічно, діставши необмежену владу верховодити над зненавидженим нею селянином, провела „по-ударному" і заганяння в комуно-колгоспи й викачку хліба, ведучи поруч боротьбу з „контрою", тобто з традиційними українськими християнськими вартостями, довівши українське село до загибелі, що знаємо вже з наукових, публіцистичних, літературних і мемуарних творів, які написані вже про цю добу і пишуться якраз тепер, друкуючись по всіх стиве українських часописах і періодиках вільного світу. Творці „колективізації" (її, між іншим, придумав Троцький) і совєтизації, щоб „підбудувати базу" під цей нечуваний доти в світі злочин — нищити селянство шляхом штучного голоду, дуже перфідно зображували цих присуджених на загладу „ворогів народу" в найчорніших кольорах. Кожному відомо, хто читав у той час совєтську пресу, яких тільки епітетів не стосували совєтські борзописці проти ненависних для них українських патріотів, тобто „ворогів народу", як і кожному відомо, що правда не потрапляла на сторінки підсовєтських періодиків (її замовчується і нині). Аж тут із здогадним людоїдством помічали ми певну зміну, навіть ходили уперті чутки, підсилювані каральними органами, що приловлених на людоїдстві „злочинців" пристрілюють на місці. Про це охоче свідчили багато людей вже на опитах, переведених за кордоном. Очевидно серед опитуваних було багато й порядних людей, але є і ті, які чи то „секретарювали", чи то були „кореспондентами" газет, чи якими іншими „офіційними особами" на особливих пайках (тому вони вижили, а не померли). І ось вони в головному пам'ятають картини...людоїдства. Тут, звичайно, і є той момент, що найстрашніше — найбільш запам'яталося, але є й інший — показати тих нещасних обречених на загладу українських селян якимись моральними „монструмами"... Не оминуло це лихо і назагал добрих статтей про Великий голод, які тепер друкуються по нашій пресі. Хоч рідко, але то-там то-сям зустрічаються натуралістичні описи тих „людоїдних" епізодів. Дехто писав на цю нуту навіть вірша. Але як мало замислюємося ми над тим, що ворог, який хоче зобразити наш народ за „унтерменшів", принаймні має свою „рацію" в тому, щоб нас очорнювати. А спричинники Великого голоду, які доживають благополучно віку і в СССР і випущені звідти (принаймні в останніх роках) навіть можуть „умотивовувати" потребу Сталінового голодового експерименту, щоб стало менше на світі ненависних їм, мовляв, примітивів (звичайно, тож і для них є більший „лебенсраум"!)

Але ми самі?! Якщо ми самі заходимося увипуклювати ці дуже сумнівні щодо їхнього існування драматичні випадки, та ще й розвалковуватимемо їх, — то цим нанесемо велетенську кривду пам'яті мучеників, які вже давно не топчуть рясту на багатій і безталанній нашій, не своїй землі. Всіх отих коло десяти мільйонів українських селян, які лягли трупом, щоб восторжествувала марксово-ленінська комуна...

(Продовження буде)

Яр. Климовський

ДЕСЯТЬ ДНІВ У МОНТРЕАЛІ

I.

Монтреаль відзначається цим, що своїм стилем нагадує европейське, середнього розміру, місто.

Історію цього міста собі даруємо, бо тільки його важливіші дати займають чотири сторінки друку „Montreal Guide" (336 сторінок). Скажемо тільки, що Монтреаль із понадмільйонним населенням розташований на стосімдесятичотирьох квадратних кілометрах. Тут живе 64 відсотки французів, 16 відсотків англосаксів, 6,5 відсотка італійців, а решта складається з ірляндців, жидів, греків, німців, українців, китайців, мадярів, портуґальців; є ще тут люди з Гаїті, В'єтнаму, Камбоджі.

Крім християнських церков і жидівських синагог у Монтреалі є святині — будистська, гіндуська і мусулманська.

Згадавши китайців, їх живе тут 25,000 і вони мають свій квартал.

Не згадуючи декількох посольств, у цьому місті є три консуляти — ЗСА, британський і французький.

Шість летунських ліній обслуговує два летовища. Монтреальська морська пристань перевозить річно 20 мільйонів тонн вантажу.

Є тут рафінерії цукру, фабрики одягу та чимало промислових і купецьких підприємств. „Шато Шамплейн" — це найбільший готель у Канаді. Великим осягом є розбудова підземки з безліччю великих, прекрасних крамниць. У відрізненні до нашої підземки, приємно ввійти до монтреальського метро — там не побачите під ногами сміття чи стін, прикрашених ґрафіті, а впровадить вас у подив чистота й естетичний, модерний вигляд (кераміка, скло, хромонікель). Зайдете на перекуску до ресторану в метро, там увічливо вас обслужать і подадуть пресмачну страву, а кроасан, рід печива, як у Парижі; про обладнання самого нутра вже й не згадую.

У чотирьох університетах — двох англійських і двох французьких із різними інститутами навчається понад 120 тисяч студентів, багато з-поза Канади.

З культурних установ таких, як славна Національна бібліотека, Консерваторія, Симфонічна оркестра слід згадати Оперу і три драматичні театри та п'ятнадцять театрів-каварень. Жалую, що в час моїх там відвідин, театральний сезон ще не почався; м. і. відвідувати театри, це моя пасія. Подібного пеха три роки тому мав я в Англії — робив я собі смак на якусь п'єсу в шекспірівському театрі в Стратфорді, там в той час ще не починався театральний сезон. Зате в Лондоні театральний сезон був у повному розгарі і я був радий, що мені пощастило бачити п'єсу про Моцарта — „Амадеус" у дуже добрій обсаді.

У Монтреалі щорічно відбувається шість фестивалів. Тут звернете увагу на добре обладнані стадіони, як також на живописні парки і ботанічний город, він надовго залишиться у моїй пам'яті, бо там згубив я новісінькі окуляри. Рекомендується теж побачити акварій, плянетарій, принаймні одну обсерваторію, бо їх тут аж дві. Варт оглянути деякі музеї, яких тут 15. На жаль, я відвідав лише

Монтреальський Музей образотворчого мистецтва при вул. Шербрук збудовано за проєктом Вілліяма Максвелла 1912 року. У вічі кидаються клясична мармурова фасада і маєстатичні сходи та монументальні двері. Шість літ тому добудовано ще одно крило будівлі. В музеї картини і скульптури від найдавніших часів по сьогодні. Тож не здивують вас, наприклад, експонати Єгипту, вік яких три і чотири тисячі перед Христом, там теж мистецтво Китаю, Японії. Там оглянете неоціненної вартости посуд Персії (декоративні тарілки, вази) селюкідського періоду, скульптури Близького Сходу, Індій, Перу, мистецькі експонати Греції, Риму, мистецтво передколюмбійської епохи, американська скульптура, мистецькі експонати Африки, Океанії; вироби з бронзи, срібла і золота тощо. Прадавніх мистців не злічити, але і мистців з пізніших періодів включно до сучасних дуже багато. Там же і найстарша Бібліотека Канади. В одному невеличкому музеї за містом подивляв болгарські і сербські ікони.

У деяких місцях міста можете подивля'ти мистецькі праці в залізі, як входові двері, брами, віконні декорації й мистецькі орнаменти. Турист напевно ще зверне увагу на архітектуру міста, яка є амбіцією „батьків міста" впротиріч до посадників міст ЗСА, де без викидів совісти руйнуються старі пам'ятки, щоб поставити якийсь ніби то ультрамодерний об'єкт, на якого ще свіжих мурах, зараз же появляється ґрафіті, а ті новочасні „орнаменти" мають до себе те, що їх годі усунути — замалювати зле і вишкребти недобре.

• • •

Не забуваючи, що „без Бога ні до порога", як християнин я був на Богослужбі в церкві Успіння Божої Матері. Служив о. митрат Іван Гаврилюк. Тут у часі літніх ферій є т. зв. тиха Служба Божа, вірні співають тільки „Отче Наш", „Вірую", пісню в часі св. Причастія і на самому кінці „Як же могутній Боже в Сіоні", це інший текст пісні „Благослови всіх Ісусе милий!".

Читаних Богослужб у час літніх ферій я теж слухав у Гантері, але тільки тоді, коли не було принаймні чотирьох співаків, обзнайомлених із церковним співом, та все ж Любомир Лампіка, який виконує функцію дяка в Гантері в такому випадку милує богомільців своїм милозвучним баритоном, виконуючи найважливіші частини Богослужения.

У моїй невеликій парафії (церква св. Архистратига Михаїла у Філядельфії) всі Служби Божі співані, завершені гимном-молитвою за Патріярха. У нас навіть за спокій чиєсь душі Служба Божа є співана. Та це так між іншим.

Церква Успіння Божої Матері в Монтреалі гарна ззовні і внутрі, багато простору, дуже гарний чотироярусний іконостас, ввічі впадає теж великий висячий канделябр. Не зважаючи на вакаційний час церква, була майже вщерть заповнена. Парафіяни богомільні, багато приступило до св. Причастія. Отець парох із великим проповідницьким хистом. Після Богослужби вступив я ще до нашої православної церкви св. Софії. Церква розміром дещо менша, але в ній захований старо-український стиль, як іззовні, так і внутрі. Вірних було багато, добре співав хор.

• • •

(Продовження буде)

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Монтреалі, Квібек, Канада

повідомляє, що

в суботу, 29-го жовтня 1983 р., о год. 2-ій по пол. в залі Пластової Домівки в Монтреалі, Канада при 3355 Дандуранд

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

Окружного Комітету Відділів УНС МОНТРЕАЛЬСЬКОЇ ОКРУГИ

До участи в нарадах запрошується відділових урядовців та конвенційних делеґатів наступних Відділів:

434, 448, 465, 471, 473, 474, 475 і 492

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Провірка організаційної праці Округи за останні місяці
3. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, головного організатора УНСоюзу
4. Обговорення осінньої організаційної кампанії
5. Внески, запити і закриття зборів

У зборах візьмуть участь:

Степан Гавриш, головний організатор УНС
Текля Мороз, головна радна УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Текля Мороз, *голова*
Павло Дубас, *касир* **Осип Дячишин,** *секретар*

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ — УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

ЗАПРОШУЄ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО СОБОРНО ВШАНУВАТИ

65-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ та ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

в НЕДІЛЮ, 30-го ЖОВТНЯ 1983 року

- молитвами в церквах, зокрема в Архиєрейській Божественній Літурґії о год. 10-ій рано в українському католицькому митрополичому соборі Непорочного Зачаття та в Божественній Літурґії в українській православній катедрі св. Володимира о год. 11-ій рано, та
- масовою участю в

СВЯТОЧНІЙ АКАДЕМІЇ

о год. 5-ій по пол., в залі УКРАЇНСЬКОГО ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ при 700 СІДАР Рд., АБІНҐТОН, Па.

ЗАПРОШУЄМО ВСІХ ДО МАСОВОЇ УЧАСТИ, А ЗОКРЕМА КОМБАТАНТСЬКІ І МОЛОДЕЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ З ПРАПОРАМИ

ДОСЛІДНЕ ТОВАРИСТВО „ПРОЛОГ" І ВИДАВНИЦТВО „СУЧАСНІСТЬ"

запрошують Українську Громадськість на

ЗУСТРІЧ з професором Григорієм Костюком

з нагоди появи Його найновішої книжки

„У СВІТІ ІДЕЙ Й ОБРАЗІВ"

яка відбудеться

в неділю, 23-го жовтня 1983 р., о год. 2-ій по пол. в Українському Інституті Америки 2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПРОГРАМА:

Відкриття .... НІНА ІЛЬНИЦЬКА
Введення .... Проф. ЮРІЙ ШЕВЕЛЬОВ
Слово .... АВТОРА
Товариська зустріч при перекусці. Вступ $5.00

УКРАЇНСЬКИЙ ЧОЛОВІЧИЙ ХОР „ПРОМЕТЕЙ"

Філядельфія, Па.

КОНЦЕРТ

з нагоди 20-ліття існування хору

Диригент: **Михайло Длябога** *Піяністка:* **Ірина Пелех-Зварич**

НЮ ЙОРК

СУБОТА, 22-го ЖОВТНЯ 1983, год. 6:30 веч.

Заля: COOPER UNION, 7th St. and 3rd Ave. New York, N. Y.

Квитки: АРКА, ЕКО, СУРМА

ҐАЛЕРІЯ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ ОЛЬГИ СОНЕВИЦЬКОЇ

в приміщенні Т-ва „Самопоміч" 98 Друга Авеню Ню Йорк, Н. Й. тел. (212) 777-1336 відкрита щодня від 10 - 3-ої по пол. крім неділь і понеділків.

Маємо нові картини: з Ужгороду (Закарпатська Україна), Л. Гуцалюка, С. Степанюка (Львів), А. Сологуба (Париж), В. Патика (Україна), Б. Кондри, і М. Цуканової, та багато інших. **Всі картини на догідні сплати!**

До Хвальної Президії
Світового Конгресу Вільних Українців
Торонто, Канада.

Світла Президіє!

Оцим складаємо заяву, що Український Конгресовий Комітет Америки, після XIII Конгресу Українців Америки не репрезентує наш Відділ ОДВУ на терені СКВУ.

Нашим репрезентантом є Українська Американська Координаційна Рада.

Остаємось з правдивою до Вас пошаною.

За Управу 20-го Відділу ОДВУ
Петро Дзюба — голова
Іван Лехновський — секретар

До
Світлої Президії
Світового Конгресу Вільних Українців
в Торонто, Канада

Світла Президіє!

Управа Об'єднання Українців Кергонксону, в стейті Ню Йорк, повідомляє Світлу Президію Світовоо Конгресу Вільних Українців, що з уваги на грубе порушення статуту та процедуральних постанов на XIII Конгресі Українців Америки, та що всі дотеперішні заходи і намагання Комітету за Правопорядок в УККА не зустріли зрозуміння і доброї волі з боку порушників того правопорядку, теперішній УККА з його проводом не репрезентує нашої установи на форумі СКВУ, чи будь-якому іншому форумі.

Управа Об'єднання Українців Кергонксону визнає за свою репрезентацію Українську Американську Координаційну Раду, вважає себе відділом УАКРади і вповні її піддержує.

З правдивою пошаною до Вас.

Д-р Олег Волянський — голова
Д-р Роман Барановський — секретар

Відбувся вечір у пошану Миколи Горбаля

У неділю, 25-го вересня, відбувся в залі школи Вест парк у Торонто вечір на пошану правозахисника Миколи Горбаля. Вечір підготувала Організація Оборони Лемківщини і Об'єднання Лемків Канади, створивши підготовчий Комітет під патронатом Комітету Українців Канади.

Вечір розпочала канадським національним гимном грою на фортепіяно Галина Саковська Мек Авой. Відкрив програму та привітав всіх присутніх голова Лемків. Доповідь про творчість Миколи Горбаля виголосив д-р Валентин Мороз, після чого відбулася мистецька частина, в якій взяли участь: Гамара Вайда, яка відіграла на фортепіяно дві пісні „Плеве човен" і „Думу". Чотири пісні — „Моя Лемко вино", „Над потоком", „Вговорила мене казка" і „Думу про сонячні квіти" (слова і музика Миколи Горбаля, фортепіянова обробка Зенона Лавришина), виконав Василь Саковський при фортепіяновому супроводі Галини Саковської Мек Авой.

Виступав також хор „Ясмин" при церкві Успіння Пресвятої Богородиці під керуванням Олени Глібович та при фортепіяновому супроводі Христини Гарасовської Шевчук. Хор пр[illegible]співав три пісні: „Вирост[illegible] ти, сину", „Іду, іду я", „Пренепорочна Діво Маріє", наприкінці якої, під притишений спів хору без слів диригент Олена Глібович прекрасно відрецитувала відповідну поезію. Хор „Ясмин" закінчив свій виступ піснею „За тебе, Україно".

Дві композиції з віршів Миколи Горбаля виконали: Зінаїда Зубович, Віра Мороз, Гр[illegible]жина Мелех, Анна Мелех, Адам Стець, Беата Стець, Марко С[illegible]ех і Єва Вайда. Всі учасники мистецької програми відспівали „Ой, верше, мій верше"; як над додаток до програми вірш Миколи Горбаля виконала Зінаїда Зубовач. Вечір на пошану М. Горбаля закінчено українським національним гимном.

С. Баб'як

Ділимося сумною вісткою, що 29-го серпня 1983 року після довгої і тяжкої недуги, відійшла з волі Боожої, у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА, ДОНЬКА, МАМА І БАБЦЯ

бл. п. ОРИСЯ РИНАСЕВИЧ

П О Д Я К А

У нашому горю і глибокому смутку ми зазнали багато виявів правдивого співчуття, розради і моральної піддержки від Родини, Приятелів і Знайомих.

Цією дорогою висловлюємо Їм нашу безмежну вдячність.

В першу чергу дякуємо Високопреподобним Отцям Василіянам з церкви св. Юра в Ню Йорку: отцеві Севастіянові Шевчукові за уділення Причастя та Тайни Єлеопомазання та відправлення Парастасу з Панахидою.

Дякуємо Всечеснішому пароховi о. ігуменові Патрикієві Пащакові за відвідини моєї Дружини в шпиталі, відправлення Служби Божої в церкві св. Юра і за гарні прощальні слова.

Щире спасибіг о. крилошанинові Любомирові Мудрому, моєму бувшому другові з Семинарії Гіршберґу та Міттенвальду, за відправлення Панахиди і Служби Божої з парохом о. ігуменом Патрикієм Пащаком.

Особливо дякую за співчуваючі чудові листи від Високопреосвященнішого Митрополита Стефана Сулика, мого бувшого друга з Семинарії Гіршберґу та Міттенвальду.

Дякуємо Всім за квіти, молитви та датки на Служби Божі. Дякуємо за листовні і телеграфічні співчуття.

Складаю щиру подяку Ґенкові Королюкові, кузинові моєї Дружини, що зорганізував хор на Панахиду.

Дякуємо всім слідуючим жертводавцям, які зложили свої жертви на Семінар в Вашінґтоні:

Чоловік — 1,000.00 дол.
По 100.00 дол. — Син Стефан, тета Марійка і Сяхо Кульчицькі, д-р Олег і Дануся Кульчицькі, Іван Тромонд.
По 50.00 дол. — Донька Оленка з Родиною, Елен Елфман, родина Герс, Елвайра Герс.
30.00 дол. — Оксана Мартинець.
По 25.00 дол. — Данієл Ферис, Винцет Маршіка, Лезлі Ґрен, Ерик Маркус.
20.00 дол. — Родина Чен.
10.00 дол. — Дарія Каранович.
Жертви, які становлять разом суму 1,760.00 дол.

За словами Високопреосвященнішого Митрополита Стефана Сулика — нехай Господь винагородить Вам за Вашу щедрість, а наші священики будуть молитися за всіх Добродіїв і Жертводавців, бо їхні пожертви на виховання молодих священиків є дуже важливою справою для росту нашої Церкви і народу.

Мати Софія Королюк зложила суму 500.00 долярів на церкву св. Юра та на Монастир в Ґленкові — 50.00 дол. Михайло Ринасевич в пам'ять Орисі, зложив 100.00 дол. на Семінарію в Стемфорді та 100.00 дол. на церкву в Озон Парку і 150.00 дол. на Радіо-програму, родина пп. Решетухів — 100.00 дол. на церкву в Люрді, пані Кознарська — 50.00 дол. на церкву в Гантері, родина Дорошів — 15.00 дол. на Монастир в Ґленкові.

Щира подяка теті Марійці та Сяхові Кульчицьким за їх батьківську опіку по похороні, що прийняли мене до своєї хати як свого сина.

В сороковий день відходу у Вічність нашої Любої Орисі складають:

Чоловік, мати з дому Стисловських, донька Оленка з чоловіком та внуками Григорчиком і Миколкою та син Стефан — щире Спасибіг нашій Родині і Знайомим, що прибули на слідуючі Служби Божі дня 7-го жовтня 1983 року:

В катедрі у Філядельфії; в церкві св. Юра; в Люрді; в церкві в Озон Парку; в Коле, в Західній Австралії; в Римі; в церкві в Ню Гейвені; в Ґлен Кові; в Гантері.

На цьому закінчилась остання сторінка життя моєї Найдорожчої Дружини Орисі.

Ще раз Всім Вам щире українське спасибіг, а Орисі Вічний Спокій в Оселях Божих.

Муж МИХАЙЛО РИНАСЕВИЧ з родиною

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ повідомляє: НА ПАТРІЯШИЙ ФОНД ЗЛОЖИЛИ:

Збірка Українського Патріярхального Товариства, Відділ в Ню Йорку в сумі **11,584.00**, *інж. Микола Галів - голова.*

Загальна сума збірки була подана у списку жертводавців на Патріярший Фонд за серпень 1983. Понижче подаємо поіменний список жертводавців:

$110.00
Замість квітів на свіжу могилу бл.п. Марії Гарасимів зложили: **по $25.00** Л. і Я. Дармограй, Олександра Куницька, О. і І. Подусовські, Стефанія Слюзар, **$10.00** Дарія Чижик.

$300.00
В пам'ять бл.п. Іванни Дацьків з Обухівських зложили по: **$50.00** Л. і І. Божик, Д.М. Возняк; **по $30.00** В. і Л. Магун, А. Ґой; **по $25.00** О. і О. Дацьків, д-р Б. і Р. Ракочі; **по $20.00** мґр Іван Винник, Т. і Є. Савків; **по $10.00** Р. Бриттан, Ю. і В. Копчинський, І. Мачай, М. і Л. Пришляк, С. Рибак.

$645.00
В пам'ять бл.п. Миколи Комуницького зложили по: **$10.00** ред. І. Керницький, д-р В. і М. Палідвор, Б. і С. Калинович, Р. Гриців, М. Левицька, Т. Гординська, І. Волосенко, Н. і М. Білоус, О. Литвинишин; **по $15.00** І. і Я. Клим, М. Пастушенко; **по $20.00** інж. М. і З. Галів, М. і В. Вишиваний, Т. Пастушенко, Ю. Таращук, В. Чубата; **по $25.00** мґр В і М. Грицин, П. Кісіль, І. і Я. Куровицький, О. і З. Машталєр, мґр Я. і І. Щербанюк; **по $50.00** д-р В. і С. Кіналь, Ераст Куровицький, З. і В. Никифорук, Г. і Р. Поритко і **$100.00** Родина Покійного.

$265.00
В пам'ять бл.п. Леоніда Крушельницького зложили **$50.00** д-р Зеновій і Дана Каратницький, **по $25.00** Любомир і Лариса Зєлик, Ераст Куровицький, Ірина і Ярослав Куровицький, мґр Ярослав і Ірена Щербанюк, **по $20.00** Прокіп Кісіль, Ірина і Михайло Мороз, Надія і Юрій Штогрин, о. Ярослав Шуст, **$15.00** Іванна і Ярослав Клим, **по $10.00** Олена Гентиш, Марія і Меланія Ціховляс.

$370.00
Замість квітів на могили наших дорогих членів родини св. п. Михайлини (Федів) Ставничої, Івасі (Федів) Лудзак та Лідусі (Гречанник) Джентайль жертвують: І. Федів, М. Іваницький, Е. і І. Федів, Х. Блаженко, Е. і Б. Титла і П. і С. Дроздовський.

$175.00
У пам'ять бл.п. Богдана Василишина замість квітів склали: **$50.00** — І. і Л. Декайло; **по $25.00** — Ст. Качмарський, В. Костюк; **по $20.00** — Лев Вербицький, Я. Палій, Роман Поритко; **по $10.00** — О. Кудрик; **$5.00** — І. Коваль.

Під час похоронів покійної Анастазії Пирської замість квітів на свіжу могилу склали на „Патріярший Фонд" при Українському Патріярхальному Відділі в Ню Йорку:
$50.00 АРКА в Ню Йорку, Стефанія і Микола Чорний;
$25.00 — Школа Кобзарського Мистецтва в Н.-Й., Стефанія Корчинська та Марія і Стефан Секрети.
$20.00 — Стефанія Барицька, Зірка і Микола Галів, Ірина Гошовська, д-р Марія Клячко, Михайло Мазур, мґр Ева Піддубчишин, Розина і Богдан Принади, Михайло Шкамбара, мґр Ярослав Щербанюк, д-р Роман Осінчук.
$10.00 — Шкільна Рада, Іванна Галапац, Іван Кефор, Митрофан Нешта, Марія Світій.
$95.00 — Родина Покійної М.П.
Разом зібрано $520.00
$100.00 — д-р Юліян і Анна Політило в пам'ять бл.п. проф. М. Бубняка.
$50.00 Антоніна Звадюк, замість участи в бенкеті д-ра Романа Осінчука.
$50.00 Ольга і Зенон Машталєр в пам'ять Н. Родзівіл,
$50.00 Стефанія і Михайло Шипула в пам'ять бл.п. Анни, Біловус і **$50.00** в пам'ять бл.п. М. Саґатого, З. і Р. Береза в пам'ять батька бл.п. д-р І. Крупського,
$50.00 д-р І. Смаль, Дітройт, в пам'ять бл.п. М.М. Дубицької,
$25.00 Марія і Григорій Бакуменко в пам'ять бл.п. Івана Марка і Анна Марко в пам'ять мужа Івана; Ольга і Зенон Машталєр в пам'ять бл.п. Богдана Стефановича та Галина і Роман Поритко; Г.і. Т. Божик в пам'ять Марії Осідач,
$100.00 Ольга Яхно,
$50.00 Софія Слюзар, Н.Н.М. Чаплинський;
$39.00 Роман Маринович;
$30.00 Олександра Куницька;
$25.00 А. Бунецька, Торонто; М. Форостина, А. і Т. Островський;
$20.00 В. Яцик;
$10.00 Р. Стадник, Софія Тимцюрак;
$6.00 А. Кужіль;

НА „ДАР ЛЮБОВИ" ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

(Збірку перевела Управа Відділу Українського Патріярхального Товариства в Ню Йорку до дня 31 березня 1983 року.)

$1000.00 — інж. Лев Мащак в пам'ять батьків о. Юліяна і Ірени з Дудинських та брата інж. Мирослава;
$1000.00 Михайло Пирський;
$500.00 Ольга Овсянецька;
$250.00 Надія і Ярослав Пастушенко
200.00 Юрій Витанович, д-р Галина Скорецька, Д.Д.С.;
$120.00 Ольга і Іван Вербовський;
$100.00 д-р Остап і Зеновія Баран, Марія і Богдан Береза, Зірка і Микола Галів, Пелагія і Іван Гірняк, Григорій Данилишин, д-р В. і Я. Кіналь, д-р Марія Клячко, Корнелія Кучма в пам'ять бл.п. мужа Мирослава, Стефанія і Теодор Лешко, Миролюб Лозинський, д-р Роман і Лідія Осінчук, Марія Підгородецька, мґр Ева Піддубчишин, д-р Юліян і Анна Політило, д-р Мирослав і Любов Прокоп, Марія Унґварська, Ксеня і Іван Худик, мґр Ярослав і Ірена Щербанюк.
$75.00 Іванна і Ярослав Клим, о. Н.Н. не принятий гонорар;
$50.00 Теодора і Роман Бриттан, Йосип Гірняк, мґр Володимир і Наталія Грицин, Ярослав Дацків, Михайло Дребич-старший, Антоніна Звадюк, інж. Любомир і Лариса Зєлик, Анастазія і Григорій Івасишин, О. Кучма, Марія і Роман Кушнір, Осипа Лень, Софія і Євген Лукомський в пам'ять Яр. Лугового, Микола Лужицький, Анна Маркевич, Евдокія Мартинів, Ярослав Оберишин, д-р Василь і Марія Палідвор, Софія і Іван Походай, Анна і Степан Секрета, Катерина Терлецька, Український Спортовий Клюб в Ню Йорку в пам'ять Богдана Василишина, Михайло Чаплинський, Стефанія і Микола Чорний, Стефанія Чорна, Ольга Яхно.
$49.00 Олександра Куницька, Серафина Рекшинська і діти.
30.00 д-р Іван і Ірена Дорожинський, Розина Захарченко, Дарія і Микола Лебедь, Теодор Подоба, Стефанія Слюзар.
$27.00 Софія Рабій-Карпінська.
$25.00 Ольга і Микола Андрейко, Марія і Володимир Барагура, Катерина Бучак, Анна Варчак, Теодор Воробець, Марія і Іван Ґумовський, д-р Роман Дзядів, Ольга і Микола Зацухний Анна і Віра Качмарський, Уляна Козак, Евгенія Корчинська, Мирослав В. Кулинич, Володимир Кузик, Омелян Кулицький, Михайлина Книш, Ераст Куровицький, Марія Лозинська, Анна і Теодор Лопадчак, Н.Н. Асторія, Анна і Іван Назаркевич, Анна Никифоряк, Н.Н. (С.К.), М. Олесків, Яків Палій, М. і Я. Пастушенко, Володимира Падох, Софія і Осип Серафин, д-р Ігор і Наталія Соневицький, 184 Відділ УНС.
$20.00 Анна і Володимир Баран, Стефанія Барицька, Іванна Білан, Юліян Вархола, Марія і Петро Гусак, Антоніна Ґлют, В. Данчук, мґр Петро і Анна Дармограй, Іван Демків, Анна і Михайло Зєлик, Ольга і Степан Крижанівський, Степан Пилип, Григорій Цебрій, Т. Майдан, Володимир Макаруха, О. Мартинюк, Любов і Павло Михалевич, Любов Мосевич, Марія і Олександер Мотиль, Семко Михайлюк, Ярослав Мушкевич, інж. Роман і Любов Раковські, Теодозій Савків, Володимир Саляк, Павлина Смеречинська, Марія Червоняк, Іван Яворський, Ольга і Василь Ядошин.
$15.00 Володимира Іванусa, Софія і Ігор Раковський, Стефан Шуган
$10.00 Марія Абрамюк Ярослав Балабан, Марія і Григорій Бакуменко, М. і А. Бачинський, Богдан Бродин, Ольга Весоловська, Олена Вороневич, Іван Галавей, Микола Ганущак, Роман Гриців, Я. і С. Дусанівський, Володимира Йойко, Іван Кефор, інж. Ірина і інж. Мирослав Колтунюк, Кунько, Юрій С. Кравець, Володимир Маґоцький, Іванна Мачай, інж. А. і Е. Мілянич, Стефанія Пурій, О.Е. Рудницький, Марія Світій. Володимир Сушків, Василь Хамуляк, Роман Яремович,
$5.00 Іванна Галапац, Роман і Тетяна Кіпяр, Р. і С. Стець.
$2.00 В. Дмитрів.
Разом зібрано: $11,584.00

Товариство Свята Софія — Комісія Патріяршого Фонду — складає щиру подяку усім вельмишановним жертводавцям і збірщикам.

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку.

IRS No 23-74380645

Чеки просимо виставляти на:
St. Sophia Religious Assoc.- Patriarchal Fund
та пересилати на адресу:
7911 Whitewood Rd
Philadelphia, Pa 19117

100-ліття Т-ва „Рідна Школа" в Клівленді

Щоб відзначити столітній Ювілей матірнього товариства „Рідна Школа" у Клівленді, в дні 15-го лютого 1983 року був оформлений громадський Комітет, що його очолив мгр Степан Воляник. 25-го вересня 1983 року, в залі парафії Покрови Пресвятої Богородиці українська громада Клівленду й околиці своєю чисельною присутністю гідно вшанувала 100-ліття матірнього т-ва „Рідна Школа" бенкетом та мистецькою програмою.

Відкриваючи це свято, голова Комітету мгр С. Воляник привітав всечесних отців, святочну громаду та в короткому вступному слові згадав про основні завдання т-ва „Рідна Школа" у вихованні молоді в українському дусі, бо тільки через батьків і через „Рідну Школу" вивчення рідної мови дасть дитині ключ до української літератури, історії, до пізнання предків і землі, до його культури і звичаїв, пізнання величі народу, його скарбів духу, — до всього, чого без рідної мови не можна осягнути. Через „Рідну Школу" приготовимо дитину до того стану, що вона знатиме, хто вона і яка її місія в світі.

Письмові привіти наспіли від Українського Католицького Митрополичого Ординаріяту з благословенням за підписом Архиєпископа-Митрополита Стефана; від Стемфордської епархії з благословенням за підписом Єпископа Василя; від УЗО-УККА усний привіт зложив голова Б. Футей.

Святочне слово виголосив о. д-р Ізидор Нагаєвський, подаючи „світла і тіні" в існуванні „Рідної Школи" в історичному аспекті, почавши від 1772 року. Далі, за австрійських часів українці мали можливість вивчати українську мову, поки, на жаль, за негативними підшептами поляків у Австрійському уряді, де в той час поляки мали великий вплив, як різнож пропаганду несвідомих самих українців серед українського народу проти української мови, ворожі українській мові ли домоглися, що українська школа перестала існувати. Прелеґент довше зупинився над існуванням „Рідної Школи" в Галичині за польської окупації аж по сьогоднішній день, підкреслюючи, що українська „Рідна Школа" мала велике виховне значення для національного формування душі молодої української людини. Отець-доктор підтвердив ту велику виховну ролю, яку відіграє „Рідна Школа" в Клівленді, бо протягом того часу було понад 400 абсольвентів. На кінець о. д-р І. Нагаєвський закликав одружуватись свої зі своїми, думаючи про наше майбутнє. Діти вдома від батьків повинні в першу чергу навчитись шанувати і поважати свою рідну мову, мову, якою вони єдино і виключно мають порозуміватися з батьками і членами родини, тоді дитина легше сприймає навчання в „Рідній Школі" та менша буде загроза асиміляції для неї від зовнішнього оточення.

В мистецькій частині, яку вів д-р Зенон Голубець, брали участь - школа українського танцю „Каштан" під керівництвом М. Комічака; дівочий співочий ансамбль — диригент З. Шокалюк; сестри Ірця і Люба Завадівські з дуетом при бандурах і з сольоспівом З. Шокалюк. Всі мистецькі одиниці старались свій артизм передати якнайкращим виконанням, за що вони дістали вдячні оплески присутніх.

Бенкет молитвою поблагословив о. д-р І. Телявський, парох церкви Покрови Пресвятої Богородиці. Під час вечері мгр С. Воляник згадав про основників і піонерів Т-ва „Рідна Школа", особливо про інж. Івана Фура, першого голову Товариства, та директорів школи Олену Дубову, Василя Ованчука й інших.

Вечерю закінчив молитвою о. д-р Ізидор Нагаєвський.

Дуже похвальним та будуючим на цьому Ювілеї було те, що багато з присутніх гостей зложили готівкою чи задеклярували поважну суму грошей на „залізний рідношкільний фонд", що може бути прикладом і заохотою для інших українських громад.

Ще довго при святочних столах обговорювались справи „Рідної Школи", а молодь забавлялась до пізньої ночі при розваговій музиці інж. З. Цибика.

В. Мудрак

З глибоким смутком повідомляю Приятелів і Знайомих, що 7-го жовтня 1983 р. з волі Всевишнього відійшла у Вічність

МОЯ НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА

бл. п. СТЕФАНІЯ БОДНАРЧУК

ПОХОРОННІ БОГОСЛУЖЕННЯ в українській католицькій церкві св. Михаїла в Гартфорді, Конн. і надгробну ПАНАХИДУ на українському католицькому цвинтарі в Ґлестонбері, Конн. в дні 11-го жовтня ц. р. відправив всеч. о. шамб. Степан Чомко, парох української католицької церкви св. Михаїла.

Замість квітів на свіжу могилу прошу ласкаво складати на українські добродійні цілі в Америці.

Горем прибитий —
СТЕПАН — муж

Нехай громада...

(Закінчення зі ст. 2)

могли терпіти внутрішньої диктатури, закостенілости ідеологічних засад, емігран-тщення ЗЧ ОУН, яка тотально ігнорувала процеси в Україні, як в часі II світової війни, так і після її закінчення.

Навіть намагання святкувати 50-ліття ОУН в 1979 році не закрили дійсного обличчя ОУНр, бо всім було ясно, що вона до того не мала ані морального ані легітимного права, і ці святкування не зняли з ОУНр вини за розбиття ОУН в 1940 році.

Чергова низка святкувань в 1981 і 1982 р., пов'язана із святкуванням 40-ліття акту 30 червня і постання УПА, викликала нові ускладнення і конфлікти серед української громади.

У випадку святкування 40-ліття акту 30 червня, Провід Українських Націоналістів і членство ОУН доволі довго не реагували, вважаючи їх внутрішньою справою ОУНр. Але, коли ініціятори тих святкувань перейшли межі пристойности, ігноруючи чи свідомо промовчуючи або заперечуючи історичну правду про ті події із часу II світової війни в Україні, то цим вони викликали живу реакцію серед широких кіл української громади.

І тільки тоді, коли преса ОУНр почала ширити закиди і наклепи та фальшувати історичні факти, — прийшли заклики і перестороги припинити таку дію, а коли це не допомогло — почалось висвітлювання правдивих фактів. Треба було опрокинути цілу низку справ, включно з передаговувань оригінального тексту Акту 30 червня, примінюючи його до „сучасних потреб". Треба було сказати правду про намагання приписати голові ПУН сл. пам. полк. Мельникові буцімто визнання „Державного Правління", очоленого Я. Стецьком.

У випадку святкувань 40-ліття постання УПА, ОУНр оргаізувала їх не для гідного відзначення всіх її дійсних творців і учасників, яке вказало б не тільки на непроминаючі вартості героїзму, жертвенности і успіхів в боротьбі з окупантами України, але і на ті болючі моменти, на гірку правду із того кривавого періоду часу для перестороги майбутнім поколінням, щоб тих трагічних помилок не повторяти; — ОУНр використовувала ті святкування для самовизначення, приписуючи собі ролю єдиного організатора УПА, єдиного речника воюючої України в боротьбі проти обох наїзників так якби то проти них не боролись і інші політичні формації, а головно широкі українські народні маси.

Коли всупереч відомим фактам ОУНр почала відмовлятись від відповідальности за деякі трагічні події того періоду, включно із братовбивствами, то це викликало спонтанну реакцію багатьох учасників і свідків тих подій.

Замість спокійно і згідно з історичною правдою визнати ці сумні події і факти для перестороги майбутнім поколінням, хвиля непогамованої полеміки на сторінках преси ОУНр і виступи на прилюдних форумах відкрили давні рани та створили нові внутрішні фронти. Адже правди про деякі сумні події того часу нікому не закрити, бо вона всеодно дочекається належного і солідного досліду молодих наших і чужих істориків, які дадуть належну оцінку цій героїчній добі визвольної боротьби українського народу, але не поминуть мовчанкою болючих місць історії цієї доби і їх не менш болючих наслідків у нашому національному житті.

Болюче, а з рації української справи шкідливо є продовжувати внутрішні фронти саме під сучасну пору, коли окупант розправляється із ще живими діячами періоду II світової війни та учасниками руху спротиву сучасного періоду, веде всіма засобами акцію русифікації нашого народу, реалізує політику „злиття націй" в один „совєтський народ".

Провід Українських Націоналістів і організаційна система Українського Націоналістичного Руху робила і робить усі можливі заходи, щоб до внутрішньо-громадської війни не допустити, а раз вона розгорілася — то найшвидше її припинити. Ось кілька прикладів тих заходів:

В боротьбі ОУНр проти проводів Українських Церков — наше членство завжди боронило засаду, що політичні групи не повинні вмішуватися в церковні справи, залишаючи їх до полагодження Ієрархією, священниками і вірними поодиноких Церков.

У боротьбі ОУНр проти українських дисидентів ми все боронили засаду права на висловлювання свобідної думки, навіть якщо не всі погляди дисидентів були правильними з нашої точки погляду. Але далеко не всі погляди ОУНр були і є правильними, а зокрема у відношенні до подій в Україні. Тому ми пропонували шляхом свобідної виміни думок, а не брутальних атак на інакшедумаючих, змагати до спільного узгіднення поглядів в цій ділянці нашої визвольної дії.

У намаганні ОУНр опанувати громадські установи ми бачили загрозу для здорового розвитку нашої громади і тому наше членство енергійно протидіяло тим намаганням.

Ми прикладаємо велику вагу і значення до СКВУ, в якому заступлені всі українці вільного світу (крім комуністів), без огляду на їхні релігійні, ідеологічні чи політично-програмові розбіжності. Томи ми все змагали до того, щоб в СКВУ справді об'єднались усі українські формації, а не лише ті, які подобаються чи сприяють ОУНр.

Пок. д-р Д. Квітковський, голова ПУН, заініціював створення Конференції Українських Політичних Партій, Організацій запрошуючи всіх, включно з ОУНр. На це запрошення він одержав відмовну відповідь від п. Я. Стецька, голови ОУНр.

Напередодні 60-ліття створення СРСР, Провід Українських Націоналістів запропонував усім українським політичним формаціям спільну дію проти поневолювача України. Ця ініціятива знайшла позитивний відгук серед різних українських середовищ, включно з членством ОУНр в поодиноких країнах. Але провід ОУНр у відповідь на заклик ПУН, розпочав грубо-образливу пресову атаку на ПУН.

В грудні 1982 року М. Плав'юк, запропонував Я. Стецькові і мґр Дарії Ребет, голові Політичної Ради ОУНз, створити спільний комітет для відзначення 45-ліття трагічної смерти св. п. полк. Євгена Коновальця. На цю пропозицію Я. Стецько навіть не відповів голові ПУН. Роттердамські відзначення провели спільно членство ОУН і ОУНз, а ОУНр рішила влаштувати їх окремо.

В березні 1983 року Яків Маковецький від імені ПУН в листі до Я. Стецька писав: „Ми готові підписати спільну заяву-апель уповноважених представників ОУН і ОУНр, яка ствердила б шкідливість пресової полеміки на сторінках Ваших і наших органів, негайно припинити її, щоб дати змогу домовитися проводам наших організацій про створення спільної комісії для розгляду контроверсійних справ між нашими організаціями, які були предметом пресової полеміки".

На цього листа Я. Маковецький дотепер не отримав жадної відповіді.

В промові, біля могили основоположника УВО - ОУН, М. Плав'юк поновив заклик до згоди. Він сказав: „Мої побратими і я будемо стояти твердо на сторожі Вашого заповіту і простягнена наша рука все готова, ми хочемо говорити із братами-українцями, людьми доброї волі які мають ту саму мету — визволення нашого народу".

Цей заклик не лише не знайшов зрозуміння в ОУНр, але на сторінках своєї преси вони повели образливу компанію проти нього особисто, проти ПУН, і всього націоналістичного руху.

Не зважаючи на таку поставу ОУНр, відповідальні чинники ОУН не припиняють заходів для закінчення шкідливої внутрішньо-української ворожнечі. Про деякі з тих заходів ще передчасно писати на сторінках преси. Про деякі вже можна згадати. І так доведено внутрішнім порядком до відома членства ОУН рішення ПУН „Полеміку на сторінках наших видань не є вказаним дальше продовжувати". Вслід за тим на сторінках „Українського Слова" в Парижі, в дні 26-го червня опубліковано „Наше Становище", яке закінчено такими ствердженнями: „Беручи все вище сказане до уваги, ми відмежовуємося від намагань, які послаблюють українську політичну еміграцію, полемічних матеріялів про ці болючі події публікувати не будемо і закликаємо всі пресові органи також покласти, врешті, край цьому моральному взаємознищуванню".

Ця постава знайшла підтримку редакції „Нового Шляху" в Торонто, з дати 6-го серпня 1983 року, „Свободи" і „Народної Волі".

Інакше на це становище зареагувала ОУНр.

Лондонська „Українська Думка" з 14-го липня 1983 року, коментуючи опубліковане становище на сторінках „Українського Слова", написала — „Українське Слово" поширює нісенітниці і неправду".

Вслід за тим на сторінках „Шляху Перемоги", „Національної Трибуни", „Гомону України" почалась атака вже не лише на ПУН, але і громадські організації (УНО, ОДВУ, ІСНО). Вслід за пресовими органами пішли атаки організацій системи Світового Українського Визвольного Фронту на УНО, ОДВУ, ІСНО, намагаючись включити в ту справу СКВУ, який до полеміки між українськими політичними організаціями таки не має жадного відношення.

Тактика провідних кіл ОУНр зовсім очевидна — впутати СКВУ в дискусії над політичними справами, щоб відвернути увагу від справ, які існують в громадському житті ЗСА і Европи і які власне спричинило середовище ОУНр.

Намагання ОУНр монополізувати громадське життя, напевно буде належно оцінене на ІУ Конгресі СКВУ і тому тепер не будемо докладніше обговорювати тої справи.

На окрему увагу заслуговує твердження в статті на сторінках „Гомону України" з 24-го серпня ц.р. про те, що поступування ОДВУ, ІСНО, ПУН „є єдиною головною причиною існуючих проблем, суперечок і неспокою в українській громаді". Ця стаття в „Гомоні України" (редакційна) „На розсуд громаді перед ІУ Конгресом СКВУ" заставляє нас сказати слідуюче: Якщо ОУНр і „Гомін України" твердять що вони мають непорозуміння тільки з ОУН і УНр-ухом — то хай докажуть це ділами!

Хай вибачаться перед Блаженнішим Митрополитом Мстиславом і закінчать той конфлікт!

Хай вибачаться перед Митрополитом Стефаном і Владиками Української Католицької Церкви, яких вони атакують і безпідставно ображують!

Хай вибачаться перед проф. Б. Кубійовичем і редакцією Енциклопедії Українознавства за підривну працю проти того монументального дорібку української науки у вільному світі!

Хай вибачаться перед І. Флисом і Українським Народним Союзом за шкідливу працю проти тієї найстаршої і найбільшої української братської установи.

Хай припинять напади на українських дисидентів!

Хай засядуть до спільного столу з всіма українськими організаціями в ЗСА і зроблять зусилля для створення одної центральної репрезентації українців Америки!

Хай припиниться кампанія підмінити Акти 22-их Січнів — Актом 30-го червня!

Хай зревідують своє монополістичне становище супроти нашого зорганізованого життя схвалене на їхньому УІ Зборі в 1981 році — цитуємо:

Усі світові, міжкрайові і крайові громадські представництва еміграції повинні співпомагати визвольній боротьбі, що ведеться на Україні, орієнтуючись на головну організовану силу — революційну Організацію Українських Націоналістів. Каригідним треба трактувати й треба засуджувати сприяння будь-яких еміграційних кіл особами і групами, які свідомо діють проти процесу революційно-підпільної, національно-визвольної боротьби націоналістичного руху. Спроба сприяння різним напівфіктивним, „демократичним групам" радянофільським „правозахисникам" і „дружбі" із російськими дисидентами" на т. зв. всесоюзній, тобто „єдинонеділимській" основі треба розкривати як шкідливі і їх засуджувати як ворожу диверсію". („Визвольний Шлях", Лондон, вересень 1982, стор. 1046)

Полагодивши спори з всіма іншими — ОУНр не матиме труднощів поладнати взаємовідносини з Організацією Українських Націоналістів.

Нам здається, що пропозиція полк. А. Мельника С. Бандері ще з 23-го січня 1948 року може бути базою полагодження контроверсійних справ, які неполаднані до наших днів.

Наводимо хоч частину тих пропозицій:

> „4 ОУНСД (С. Бандери) складає наступну заяву:
>
> а)з братовбивствами, які мали місце в останніх літах, починаючи з 1941 року в українському внутрішньо-політичному житті, Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери не має нічого спільного, не несе за них відповідальности і безоглядно нап'ятновує ці братовбивства та їх авторів і виконавців.
>
> б) всякий терор, як фізичний так і моральний, супроти політичних противників унутрі української спільноти вважає порушенням морально-етичних засад, буде йому протиставитися та його поборювати.
>
> 5 Спірні питання, які унеможливлюють чи утруднюють співпрацю обох організацій мали б бути віддані під розгляд спільної комісії. Особи, яким робляться обгрунтовані докази у важких провинах супроти Батьківщини, мали б бути передані майбутньому українському державному судові в самостійній Україні, а до того часу, особи, яким зроблені обвинувачення виключаються від участи в спільних інституціях, де співдіють обидві організації".

Ми подали всі ці інформації, щоб українська громада знала правду про дійсний стан справ, про наші довготривалі зусилля в справі оздоровлення відносин в нашому політичному і громадському життю.

Надіємось, що Провід ОУНр зревідує основно своє дотеперішнє становище. Якщо це станеться, то напевно наша громада в діяспорі буде тим радіти. А якщо б це не сталося то нехай вся громада знає та займе виразне становище до спричинників внутрішніх фронтів серед нашої громади.

Не високопатріотичні декларації і заяви, але привернення атмосфери взаємної пошани і бажання співпраці всіх українських сил є вимогою національної рації.

В обороні...

(Закінчення зі ст. 2)

вольного Фронту проминуло чотири місяці, й не то що ситуація не покращала, а погіршилася. Зокрема офіціоз ОДВУ й ідеологічно-споріднених Націоналістичних організацій (ІСНО) — „Самостійна Україна" в Чікаґо, в ЗСА, в останніх своїх числах нечесно й брутально нападає на Воюючу Україну та її знищених Росією провідників та теперішніх борців за УССД найбільш ворожими статтями, в яких автори намагаються перевершити большевиків в нападах на ОУН-УПА — УДП-УГВр. В останнім числі „Самостійна Україна" висловлена гостра зневага до Блаженнішого Патріярха Йосифа І, якого „Архипастирське послання", з нагоди 40-річчя УПА (преса середовища ПУН) „злегковажила". Отже це середовище, як бачимо, виповіло війну Українській Католицькій Церкві, якою керує Патріярх Йосиф І-ий.

Ця шкідлива робота довела до того, що ОУН не мала етичного права відзначати спільно з ПУН, керованим п. М. Плав'юком, 45-ої річниці від загибелі полк. Євгена Коновальця, знищеного москалями, яким це середовище своїми виступами неначе допомагає. Провід ОУН у листі до ОУНм ствердив, що „споріднені з ним формації ОДВУ, ІСНО, УНО у своїх офіційних виданнях останнім часом включилися у фронт ворога, публікуючи большевицькі провокації й наклепи на найгероїчнішу епоху нашої історії"... „ОДВУ, ІСНО, УНО в своїх органах знеславлюють історичні чини Нації — Державний Акт 30 червня 1941, двофронтову війну УДП-ОУН-УПА-УГВР, представляють ОУН-УПА як нацистських коляборантів, зрівнюють СБ з НКВД і гестапом, називають УПА як „татарську орду", ОУН, як організацію, що „творилася провокаціями і братовбивством", СБ — начебто „вона вбивала, душила путами, кидала в криниці противників ОУН", а УПА „вела братовбивчу війну".

Проте дозволимо собі відмітити, що в той час, коли деякі члени СКВУ так шалено поборюють визвольну боротьбу, яку веде націоналістичний рух десятками років, то Блаженніший Патріярх Йосиф І видав „Архипастирське послання для відзначення 40-річчя відновлення Української Держави". Актом 30 червня 1941 р., в якому написано: „Це великий акт, що повинен нас вчити і виховувати". В „Світовім ювілейнім почеснім комітеті для відзначення 40-ої річниці проголошення відновлення української державности Актом 30 червня 1941 р." були м.і. членами: Блаженніший Андрей — Митрополит УКц в Канаді; Високопреосв. Мирослав Любачівський — Архиєпископ і коадьютор Патріярха Помісної УКЦ; Високопреосв. Степан Сулик — Митрополит УКЦ в ЗСА. Це був жест достойних владик для добра українського народу.

В „Світовім міжнароднім ювілейнім почеснім комітеті на прославу УПА в її 40-ву річницю членами були м. ін.: Блаженніший Андрей і Високопреосв. Максим Германюк. Митрополит Андрей радів тим, що відзначуємо „40-річчя створення збройної сили — Української Повстанської Армії — УПА, яка своєю героїчною боротьбою й жертвенністю вписала золоті сторінки в історії України... Українці всього світу проголошують: Слава борцям за Вільну Самостійну Українську Державу. Слава Україні!"

Також Архиєпископ-Митрополит Степан Сулик ствердив у листі до Президії СУВФ: „У глибокій пошані хилю голову перед світлою пам'яттю всіх наших героїв з рядів Української Повстанської Армії..." Митрополит Максим з радістю прийняв „запрошення до участи в Світовому Почесному Комітеті для гідного відзначення 40-их роковин цих геройських визвольних змагань нашого українського народу".

Треба відмітити на цьому місці, що ієрархія УКЦ на віки вічні прославила Провідника й командира ОУН-УПА 1943-1950 років, поставивши йому пропам'ятну плиту в крипті собору Св. Софії в Римі. Заповітом є слова Блаженнішого Патріярха Йосифа І: „Ми поблагословили пам'ятну таблицю на вічне між нами поминання генерала Тараса Чупринки... Цим згадуємо того, що з молитвою на устах і навіть з вервицею в руках ставив сміливий спротив тим, що хотіли поневолювати землю Батьків наших... Воїни УПА не склали добровільно зброї, але жертвою життя і своєю кров'ю вони освятили Українську Землю і стали її добривом та заповітом для майбутніх поколінь..."

Ми турбуємося дальшою долею СКВУ. Згадана група членів-організацій, опанована громадсько й політично безвідповідальними людьми, своєю діяльністю виступила проти основних принципів СКВУ, ІСНО, ОДВУ, УНО поставили себе в правну позицію, на підставі якої, щоб не допустити до розпаду Світового Конгресу Вільних Українців — громадської надбудови українців поза Рідними Землями — ми, ставимо внесок згідно зі Статутом СКВУ (параграф 4, точка „в", з уточненням в Правильнику Секретаріяту, точка 35) на виключення з членства СКВУ згаданих членів.

Ми звертаємося до проводів цих організацій з пропозицією опублікувати в пресі найпізніше до дня 15 жовтня 1983 р. у, в якій ці організації відмежовуються, від цих статтей, публікованих в їхніх офіціозах чи тих, що є під їхньою контролею („Самостійна Україна", „Українське Слово", „Новий Шлях"), які не згідні з основними документами основуючого Конгресу СКВУ як також відмежовуються від такої громадсько-політичної діяльности, що є шкідлива для визвольної боротьби і незгідна з заложеннями СКВУ, та які засуджують таку діяльність і статті, й врешті, які дадуть моральне вдоволення полеглим і живим борцям за УССД. Тоді наш внесок щодо виключення таких організацій членів СКВУ відкличемо.

Залишаємось з правдивою до Вас пошаною

За Головну Управу ООЧСУ

Лев Футала — Голова
Мгр Е. Гановський — секретар

Аналогічі заяви-вимоги внесли також інші Організації УСВФ ЗСА і Канади до Секретаріяту СКВУ, про що детальніше поінформуємо у наступному числі нашого часопису.

Музична „Зоря" над Чикаго

(Фото: Норберт)

Ансамбль „Зоря" з Чикаго.

Не випадково цю статтю названо „Музичною зорею", бо справа тут не в астрономічних дошуках, а чисто музична. „Зоря" — це новостворений музичний ансамбль, який зродився з початком грудня 1982 року. З групою я мав змогу зустрітися вже через три місяці в час їхнього поступового розвитку, повного проб, репетицій і перших накручувань. Перше враження було позитивне і вказувало на музичну підготовку всіх членів групи, які вповні використовують модерні музичні інструменти для професійної передачі в сучасній обробці української музики. Група складається з трьох осіб і музично-технічного оператора: Галя Левунь — спів, Маркіян Левунь — електричні клавішні інструменти, флейта і спів; Євген Свитник — електро-клявішні інструменти, електронічні бубни і спів, та Стефан Скоба — технічний оператор.

Зрілий підхід членів "Зорі" до української пісні й музики сприяв тому, що група в дуже скорому часі була заангажована на виступи. Це привернуло увагу багатьох, і я постановив прибути на перший концерт „Зорі", — дебют, що мав місце в Чикаго 11-го вересня цього року. Цього дня в Чикаго відбувалися „Українські дні", в яких вокально-інструментальна група „Зоря" брала участь. Це був єдиний музичний ансамбль цілої програми.

Спочатку в групі можна було побачити певне напруження, тим більше, що „Зоря" мала починати програму „Українських днів", вперше виступаючи прилюдно. Не зважаючи на технічні проблеми організаторів, група знаменито дебютувала, виконуючи свій різнорідний власно оброблений репертуар, взятий з української музики.

Публіка, яка вщерть обступила сцену, щиро сприймала виступи „Зорі", гаряче нагороджуючи її оплесками в пополудневому та у вечірньому концертах. Цей концерт ансамблю „Зоря" викликав ще більше зацікавлення групою, а побажанням та подякам майже не було кінця. Це вказує на те, що таке місто, як Чикаго, з великим українським населенням, потребувало нової вокально-інструментальної групи, чим стала „Зоря". Концерт - дебют скінчився, але важним є, що „Зоря" не згасла. Вона далі працює над своїм репертуаром. Група має на думці видати платівку, а це справа не легка тому, що члени групи додатково працюють або здобувають вищу освіту на університетах.

Проте зацікавлення цих музикантів українською музикою, праця та впертість у досягненні своєї мети свідчить про те, що „Зоря" матиме ще багато перед собою виступив тепер і в майбутньому.

Норберт

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

річчя народження Володимира Винниченка, доповідь проф. Омеляна Пріцака: „Початок Києва — коли і як виник княжий город?" Розпочато серію викладів (доповідей і спогади), присвячених Києву, Харкову і Львову. Надалі треба дбати про те, щоб поруч із тематикою нового часу, не забувалась історична.

Для популяризації праці Академії велике значення має видання „Новин з Академії". Налагоджено їх регулярну появу, що є заслугою Любови Дражевської.

Треба професійно поставити продаж видань Академії. Нині у цій ділянці віддано працює Оксана Радиш, за що Управа Академії їй дуже вдячна.

Проф. Шевельов запропонував, щоб кожний з новообраних членів Управи Академії відповідав за певну ділянку її праці. Підкреслив, що треба розгорнути діяльність Фундації , яка збирала б фонди для Академії. До Фундації треба притягти людей з-поза складу Академії.

Представник Контрольної комісії Степан Процюк прочитав звіт Комісії, в якому відзначено, що фінансова звітність є в повному порядку, і запропоновано винести О. Несіній подяку.

Чимало дійсних членів Академії виступило в дискусії над звітом проф. Шевельова. Кілька вчених погодилось з тим, що має бути суворіший підхід до вибору членів Академії. Голова НТШ д-р Ярослав Падох наголосив потребу тісної співпраці між „великою чвіркою" — УВАН у ЗСА, НТШ, Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету і Канадським Інститутом Українських Студій.

До нової Управи обрано: Ю. Шевельов, президент; віцепрезиденти — Я. Білинський, О. Пріцак і М. Борецький; генеральний секретар — В. Омельченко; науковий секретар — О. Федишин; члени — О. Біланюк, М. Богачевська-Хом'як, Л. Винар, Т. Гунчак, Я. Гурський, О. Домбровський, Л. Дражевська, І. Коропецький, О. Несіна, Я. Пеленський і Р. Шпорлюк. Контрольна комісія: голова — С. Процюк; члени — О. Данко і І. Коровицький.